UUTISET

Mikäs tässä on ajellessa. Saa istua ja kuunnella radiota ilmastoidussa ohjaamossa. **TURVESUOLLA TYÖSKENTELEVÄ ANNI RAITTINEN, VIRRAT**

”Turve-enkelit” kesätöissä kotikylässä

Turvesuolla tienatuilla rahoilla lähdetään kesän lopulla Pariisiin.

SAMI KARPPINEN

”Mukavaa hommaa”, Anni Raittinen kehuu kesätyötään turvesuolla.

VIRRAT (MT)
Pirkko ja **Anni Raittisen** kesätyöpaikka, Sarvannevan turvesuo, on kotikylässä. Turvehommiin sisarukset pääsivät 4H-yhdistyksen kautta.

Tyttöjen isä on ollut turvesuolla töissä 16-vuotiaasta asti. Nyt myös tytöt pääsevät samaan työpaikkaan traktorin ajokortin suoritettuaan.

Traktorikortin Pirkko ja Anni hankkivat moottorikelkkailua varten. Reitti lähtee kotipihasta.

”Mikäs tässä on ajellessa. Saa istua ja kuunnella radiota ilmastoidussa ohjaamossa”, Anni Raittinen sanailee samalla, kun seuraa 20 metriä leveän kääntimen liikkeitä traktorin perässä. Radiokanava on tietenkin Yle X.

Kääntimen kanssa käännytään saran päässä aina vasempaan, lapojen suuntaan. Ajonopeus on kahdeksan kilometriä tunnissa.

Raittisen sisarukset käyvät pientä Äijännevan 4H-kerhoa. ”Yleensä siellä vaan jutellaan”, Anni kertoo.

4H:n kautta Anni on ollut edellisenä kesänä tiskaamassa ravintolan keittiössä, Pirkko vanhuksia ulkoiluttamassa. Turvesuolta molemmilla on sama näkemys: ”Mukavaa hommaa”.

Traktori kesällä toimistoa parempi

”Paremmat olot traktorissa on kesäkuumalla kuin huonossa toimistossa”, Sarvannevan urakoija **Pauli Kalliomäki** vakuuttaa. Kalliomäen Bauben Oy työllistää ympärivuotisesti neljä henkilöä, kesällä kymmenkunta.

Kalliomäki urakoi Vapolle neljällä eri tuotantokentällä. Niiden yhteispinta-ala on 170 hehtaaria. Kalliomäellä itsellään on lisäksi pieniä turvesoita. Niistä hän nostaa muun muassa kuiviketurpeen omalle lihakarjalle.

Kalliomäen tämän kesän tuotantotavoite on 80 000 kuutiota jyrsinturvetta. Niin oli viime kesänäkin, mutta jatkuvien sateiden takia ei päästy edes puoleen.

Viime kesänä sateiden seassa nostettu turve oli ajettu pois jo marraskuuhun mennessä. Tämän kesän ensimmäiset turvekuormat on jo viety Mäntän kaukolämpölaitokseen.

Sarvannevan ensimmäinen tuotantovuosi oli 1982. Turve on nostettu loppuun seitsemän tai kahdeksan vuoden kuluttua, Kalliomäki arvelee.

Sen jälkeen suopohjasta saa hyvää kivetöntä ja kannotonta peltoa.

Tytöt noudattavat annettuja ohjeita

Kalliomäki on työllistänyt lähiseudun nuoria useana kesänä. Hänen mielestään tytöt noudattavat annettuja ohjeita tarkasti läpi kesän. Pojat tuppaavat soveltamaan jo muutaman päivän jälkeen.

Kalliomäen oma 19-vuotias **Sanna**-tytär on ollut turvesuolla jo monena kesänä.

Sanna opiskelee maataloutta Ilmajoella. Jatkossa häntä kiinnostavat turvesuotakin enemmän kotitilan lähes 150 peltohehtaaria ja lihakarja.

Raittisen sisarukset, kuten kaikki muutkin turvetyöntekijät, saavat Vapolta kahden päivän koulutuksen.

Siihen kuuluu muun muassa tulipalojen alkusammutusta.

Sammutustöihin Kalliomäen urakka-alueella piti ryhtyä viimeksi ennen juhannusta. Alkava palo huomattiin lentokoneesta, työväki oli silloin toisella lohkolla. Palo saatiin nopeasti sammumaan.

Turvesuolta tienaamillaan rahoilla Raittisen sisarukset lähtevät kesän päätteeksi Pariisiin. Syksyllä Anni menee lukion toiselle luokalle, Pirkko ensimmäiselle.

REIJO VESTERINEN

Pauli Kalliomäki sanoo, että tytöt noudattavat annettuja ohjeita tarkasti läpi kesän.

Turvesuo ruskettaa varpaat nopeasti. Väri lähtee saunassa tai uidessa.

Pauli Kalliomäki (oik.) on työskennellyt turvesuolla yli 30 vuotta, Sanna Kalliomäkikin monena kesänä. Pirkko Raittiselle (vas.) turvekesä on ensimmäinen.

Virtain 4H löysi nuorille duunia läheltä

Kesätöitä löytyy myös omalta kylältä, jos niin halutaan. Ainakin Virtain 4H on löytänyt työtä 15 nuorelle hyvinkin läheltä.

Virtain 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja **Päivi Kangasaho** luonnehtii yhdistyksen aluetta suureksi. Kauimmaisista kylistä on keskustaan 35 kilometriä. Autonajokortittomalle nuorelle se olisi kohtuuttoman pitkä työmatka.

Nyt kesätöissä omilla kylillään on 15 nuorta. Työnkuvat vaihtelevat eläintenhoitajasta pihansiivoukseen, metsänhoitotöistä lastenhoitoon. Traktorikortillisilla on lisää vaihtoehtoja.

”Maatiloilla pitää molempien aikuisten päästä ajoittain yhtä aikaa ulkotöihin. Lasten tai vanhemman sukupolven perään katsojia tarvitaan”, Kangasaho sanoo.

Nuoret koulutettiin yhdessä MTK:n kanssa. Työtä tarjoaville annettiin koulutusta palkanmaksuun ja työnantajavelvoitteiden hoitoon.

Lähi-Tapiolan kummihanke

Virtain 4H:n Kesäduunia omalta kylältä sai myös ulkopuolisen tukijan, kun Lähi-Tapiola Pirkanmaa valitsi sen kummihankkeekseen. Markkinointipäällikkö **Sari Seitsalon** mukaan hanke sopii erinomaisesti yhtiön Lähivastuu-kampanjaan.

Kampanjalla kerättiin Pirkanmaan maaseutuyhdistyksiltä ehdotuksia, miten ne parhaiten käyttäisivät tuhat euroa oman kylän yhteiseen tekemiseen ja erityisesti nuorten aktivointiin.

Ehdotuksia tuli peräti yli 40, Seitsalo kertoo. Mukana etsinnässä ja palkitsemisessa olivat Pirkanmaan Osuuskauppa ja Ystäväkylä-hanke.

Virtain 4H-yhdistys on yhtä vanha kuin 4H-liitto. Toinen liiton ikäinen yhdistys on Urjala.

Virroilla on Kangasahon mukaan myös Suomen vanhin 4H-tila. 4H täyttää tänä vuonna 85 vuotta, 4H-tilatoiminta 35 vuotta.

REIJO VESTERINEN

Sateet hidastivat turpeennostoa

Vapon turvetuotanto käynnistyi pari viikkoa myöhässä mutta suotuisissa oloissa toukokuun lopulla. Kesäkuun ensimmäisen viikon jälkeen alkaneet sateet ovat hidastaneet töitä turvekentillä.

Tähän mennessä valtionyhtiö on nostanut tavoitteestaan kolmanneksen.

Vauhdikkaimmin turpeennosto on edennyt Kaakkois-Suomessa, missä Vapo on saanut reilut 41 prosenttia kauden tavoitteesta kasaan.

Kauimpana tavoitteesta ollaan Pohjanmaalla. Siellä turvetta on nostettu vasta hieman yli neljännes tavoitteesta.

Vapo aikoo tuottaa tänä kesänä 21 miljoonaa kuutiometriä turvetta.

Siitä jyrsinturvetta olisi noin 18,5 miljoonaa kuutiota, palaturvetta 1 miljoonaa kuutiota ja ympäristöturpeita 1,5 miljoonaa kuutiota.

Viime vuosi oli turvetuottajille hyvin huono. Vapo jäi tavoitteestaan alle puoleen. Kuiviketurpeesta koitui pahin pula.

Jos säät sallivat, Vapo pyrkii tänä kesänä nostamaan turvetta varastoon huonojen kausien varalle.

MT

Turpeennosto vaatii kuivia säitä.